

Sverige

Inledning

Anna Maria Segala

Varje akt av förståelse, och översättningen är förståelsens bevisföring, börjar med en trosakt. Så hävdar George Steiner i sin berömda essä *After Babel*.¹ Därefter tillägger han, med hänvisning till Hegel, att efter tron kommer angreppet, eftersom varje kognitiv akt, angriper objektet för förståelsen för att hämta betydelse från det, och är därför aggressiv och inkräktande. Angripa den eller tillägna sig den? Heidegger fulländar det hegelianska påståendet genom att hävda att i varje akt av förståelse är det underförstått att subjektet närmar sig, angriper, och assimilerar den andra enheten, genom att föra den med sig eller inom sig. "Transport" och assimilation, med en oundviklig klyvning av texten, är därför de två faser som man omedelbart återfinner i översättningsakten, och på vilka följer mångfaldigandet och spridningen av en text.

Genom att inhämta kunskaper och metoder från otaliga discipliner beskriver översättningsvetenskapen - som under de senaste 30 åren utvecklats betydligt - översättningsakten från olika synvinklar och försöker belysa de processer som hör ihop med överföringen av ett kulturellt uttryck från en kontext till en annan, där den får en ny plats. Det finns inga garantier för den sortens förflyttning. Allt beror på vilken betydelse som en samling av värden bibehåller över tid; den förlorade kontakten med de rötter som originalet härstammade från kan dock kompenseras av det nya ljus som översättningens spegel kastar på det.

Översättningen av *Ventotenemanifestet*, som skrevs av Altiero Spinelli och Ernesto Rossi 1941, och som när den publicerades 1944 inleddes med Eugenio Colornis *Förord*, lägger de frågor som utvecklades av grundarna till den europeiska federalismen under lupp. Det rör sig om texter besjälade av en stark utopisk ande, och en av klassisk kultur genomsyrad idealism, vilket speglas av en emfatisk stil med breda voluter, rik på bisatser och med predikat följda av en skara objekt.

Allt detta gör dessa texter ganska atypiska i en kultur där *välfärden*, det socialdemokratiska systemet, har präglat samhällslivet under cirka tre fjärdedelar av 1900-talet, med en oundviklig återverkan även på språkets utveckling.

Det svenska språkets morfologi är rik på sammansatta ord och avledningar. Dess böjningssystem - torftigare än de andra germanska språkens, men inte än de andra nordiska språkens - kan förefalla enkelt, men är i själva verket tämligen analytiskt till sin karaktär. När det gäller syntaxen har modern svenska en mycket precis grundstruktur, som dock inte utesluter variationer i hierarkin mellan dess komponenter. Föreliggande översättning har därför kunnat och velat behålla det italienska språkets komplexitet när det gäller att forma meningar, och dragit samman eller förlängt satser endast där det har varit nödvändigt. När verbformerna particip och gerundium - former med strategisk betydelse på italienska, men främmande för svenskans syntaktiska system - uppträder löses därför fraserna upp så att de uppenbarar överensstämmelsen i sina inbördes relationer; som till exempel i följande fragment:

In questa immensa ondata che lentamente si solleva, si ritrovano tutte le forze progressive, [...] gli elementi più consapevoli dei ceti intellettuali, offesi dalla degradazione cui è sottoposta la intelligenza; imprenditori che, sentendosi capaci di nuove iniziative, vorrebbero liberarsi dalle bardature burocratiche e dalle autarchie nazionali, che impacciano ogni loro movimento [...]; tutti coloro infine che, per un senso innato di dignità, non sanno piegar la spina dorsale nell'umiliazione della servitù. (*Il Manifesto di Ventotene*, p. 51)

som på svenska låter så här:

I denna enorma våg, som sakta växer till sig, återfinns alla de progressiva krafterna och [...] de mest välinformerade bland de intellektuella, som förolämpats av den djupa förnedring som förnuftet har utsatts för; företagare som känner sig i stånd till nya initiativ, och vill befria sig från det byråkratiska oket och de nationella autarkierna som har inskränkt deras minsta rörelse [...]; och slutligen alla övriga som, på grund av en medfödd känsla av värdighet, inte kan kröka ryggen under ett förödmjukande slaveri. (*Ventotenemanifestet*, s. 24).

Eftersom en av översättningens stora förtjänster är att bidra till att företräda en annan kultur, så kan återvinningen av teman och stilar från den italienska traditionen - omskrivna till svenska - inbjuda till att, tillsammans med grundtexten för den europeiska federalismen, återbesöka uttrycket av en specifik period i den italienska politiska och kulturella historien. Men det är ingen enkel resa, att i översättningen igenkänningen, rådbråkandet, och efterliknelsen av originaltexten inrätta ett förhållande av reciprocitet som alstrar värdefulla likheter. Ur skillnaden uppstår ett behov av fördjupning, som i sin tur alstrar ny mening, nya landvinningar. Bara genom att framhäva en mångfald av röster som för med sig otaliga erfarenheter, värden och åsikter, vittnar översättningen av *Ventotenemanifestet* om den språkliga identitetens stora betydelse för det ömsesidiga europeiska utbytet, som bekräftas som en av de mest giltiga motåtgärderna mot kulturell likriktning.

Förord

Eugenio Colorni (Rom, 1944)

Följande skrifter har avfattats och redigerats på ön Ventotene, mellan åren 1941 och 1942. Inom ramarna för en mycket sträng disciplin, genom underrättelser som man försökt med alla medel göra så kompletta som möjligt, i sorgen över den påtvingade överksamheten och i längtan efter den närstående frigivningen, började det i denna exceptionella miljö hos några sinnen att mogna en process av omvärdering av alla de frågor som hade varit självaste motiven till den genomförda kampen och vår hållning i den.

Avståndet till det aktiva politiska livet möjliggjorde en mer objektiv syn, och fordrade en omvärdering av de traditionella positionerna vid utredningen av skälen till de förlidna misslyckanden, som inte berodde så mycket på tekniska misstag i de parlamentariska eller revolutionära strategierna, eller på situationens allmänna «omognad», utan snarare på en otillräcklig generell uppläggning, och på att kampen hade riktats längs de sedvanliga skiljelinjerna, med alldeles för lite uppmärksamhet på det som höll på att omforma verkligheten.

Under förberedelserna för att verkningsfullt utkämpa den kamp som tornade upp i en närstående framtid, fanns det ett behov av att inte bara korrigera tidigare felsteg, utan också överskrida gränserna för de politiska problemen med sinnen fria från doktrinära förutfattade meningar och partimyter.

Det var så idén väcktes, hos några få själar, att den grundläggande motsägelsen som är ansvarig för kriserna, krigen, fattigdomen och exploateringen som plågar vårt samhälle, är förekomsten av suveräna stater, geografiskt, ekonomiskt, militärt avgränsade, som betraktar de övriga staterna som konkurrenter och potentiella fiender, och som lever den ena mot den andra i ett tillstånd av evigt *bellum omnium contra omnes*. Skälen till varför denna idé, som i sig inte var ny, fick ett drag av nyhet i det tillstånd och vid det tillfälle då den formulerades är flera:

1) Först och främst att den internationalistiska lösningen, som förekommer i alla de progressiva politiska partiernas program, anses av dessa i viss bemärkelse vara en nödvändig och nästan automatisk följd av uppfyllandet av målen som var och en av dem ålägger sig. Demokraterna anser att inrättandet inom varje enskild stat av den regeringsform de förespråkar, helt säkert skulle leda till uppkomsten av det förenade samvete som, genom att överskrida

gränserna på det kulturella och moraliska området, skulle skapa premisserna som de anser nödvändiga för en såväl politisk som ekonomisk fri union mellan folken. Socialisterna i sin tur anser att upprättandet av proletariats diktatur i de olika staterna i sig skulle leda till en kollektivistisk och internationell stat.

En analys av den moderna idén om staten och av helheten av intressen och känslor som är förknippade med den visar klart att, trots att deras interna likheter kan underlätta för vänskap och samarbete mellan stater, så är det inte alls säkert att de per automatik och eller ens på sikt kan leda till ett enande, så länge det finns kollektiva intressen och känslor som bygger på en sluten enhet inom gränserna. Vi vet av erfarenhet att chauvinistiska känslor och protektionistiska intressen lätt kan leda till motsättningar och konkurrens även mellan demokratier. Det är inte heller självklart att ett rikt socialistiskt land skulle acceptera att dela sina resurser med ett mycket fattigare, bara för att ett socialistiskt styre likt det egna rådde där.

Upphävandet av de politiska och ekonomiska gränserna mellan en stat och en annan följer därför inte nödvändigtvis av det samtidiga inrättandet av en viss intern styrelseform i respektive stat. Det är tvärtom en egen fråga, som måste angripas med egna medel som lämpar sig för den frågan. Man kan inte vara socialist utan att vara internationalist, det är sant, men det beror på en ideologisk förpliktelse snarare än på en ekonomisk och politisk verklighet, och den internationella staten följer inte nödvändigtvis av den socialistiska segern i de enskilda staterna.

2) Det som dessutom på ett autonomt sätt drev framhållandet av en federalistisk tes var det faktum att de existerande politiska partierna, mot en bakgrund av kamp utkämpad inom de enskilda nationerna, av vana och tradition utgår från den outtalade föreställningen om nationalstaten, och betraktar den internationella ordningen som en fråga för «utrikespolitiken», som måste lösas genom diplomatiska handlingar och överenskommelser länderna emellan. Denna inställning är delvis orsakad av, och delvis en följd av den tidigare omnämnda föreställningen, enligt vilken samförståndet och enigheten med andra besläktade regeringar kommer av sig själv så fort man fattat regeringstygarna i det egna landet, utan att man uttryckligen behöver bedriva en politisk kamp för dessa frågor.

Hos författarna till de föreliggande texterna fanns däremot en övertygelse om att den som vill ta sig an den internationella ordningen som det centrala problemet för den aktuella historiska epoken - och som anser dess lösning vara den nödvändiga premissen för att lösa alla de institutionella, ekonomiska och sociala problemen i vårt samhälle - måste från denna infallsvinkel betrakta alla de frågor som avser den interna politikens kontraster och alla partiers inställningar, även med avseende på den dagliga kampens taktik och strategi.

Alla frågor, från de konstitutionella friheterna till klasskampen, från planeringen av maktövertagandet till användningen av makten, hamnar i ett nytt ljus om de utgår från premissen att det primära målet är att upprätta en enhetlig ordning i det internationella fältet. Själva den politiska strategin att söka stöd hos ömsom den ena och ömsom den andra av krafterna i spelet, genom att betona ett eller annat slagord, får olika gestaltningar, ifall man anser att huvudmålet är maktövertagandet och införandet av vissa specifika reformer inom ramen för varje enskild stat, eller om man anser att det är skapandet av de ekonomiska, politiska och moraliska förutsättningarna för inrättandet av en federal ordning som omfattar hela kontinenten.

3) Ytterligare ett skäl - och kanske det viktigaste - är det faktum att även om idealet om en europeisk federation, som ett förstadium till en global federation, bara för några år sedan kunde framstå som en avlägsen utopi, framstår det idag vid slutet av detta krig som ett uppnåeligt mål, och nästan inom räckhåll. I den totala sammanblandning av folk som denna konflikt har medfört i alla länder som drabbats av den tyska ockupationen; på grund av nödvändigheten att på nya premisser återskapa en nästan helt ödelagd ekonomi; vid återförandet på agendan av alla frågor som avser de politiska gränserna, tullgränserna, de etniska minoriteterna etc.; i detta krigs själva natur, där det nationella inslaget så ofta har överskuggats av det ideologiska inslaget, där man har sett små och medelstora stater bjuda ut en stor del av sin suveränitet, och där till och med hos fascisterna idén om ett «livsrum» har ersatt den om «nationellt oberoende»; i alla dessa element urskiljer man omständigheter som aktualiserar, som aldrig förr i denna efterkrigstid, frågan om Europas federala ordning.

Den kan vara intressant för krafter från alla samhällsklasser, av både ekonomiska och ideologiska skäl. Man kommer att nalkas den genom folkrörelser; genom att i de bildade klasserna främja studiet av de frågor som rör den; genom att åstadkomma revolutionära tillstånd, efter vilka det kommer att bli omöjligt att vända tillbaka; genom att påverka de styrande kretsarna i de segrande länderna; och genom att i de besegrade länderna sprida idén att de bara i ett fritt och enat Europa kan finna sin räddning och undvika nederlagets förödande konsekvenser.

Det är därför som vår rörelse har fötts. Företrädet som denna fråga har jämfört med alla andra i den epok i vilken vi nu inträder beror på förvisningen att om vi låter situationen åter stelna i de gamla nationalistiska formerna så kommer chansen att vara förlorad för alltid, och ingen fred och inget välstånd kommer att få någon varaktighet på vår kontinent. Allt detta har drivit oss att skapa en självständig organisation med syfte att förespråka för idén om en

Europeisk federation som ett uppnåeligt mål för den nästkommande efterkrigstiden.

Vi vill inte blunda för svårigheterna eller styrkan hos de krafter som kommer att verka i motsatt riktning; men det är, anser vi, första gången som denna fråga förs fram, inte som ett avlägset ideal, utan som en tvingande och tragisk nödvändighet.

Vår rörelse, som nu sedan två år tillbaka leder en farofylld hemlig existens under det fascistiska och nazistiska förtrycket; vars anhängare kommer från de militanta antifascisternas led och alla deltar i den beväpnade kampen för friheten, och redan har betalat ett högt pris i form av fängelsevistelser för den allmänna saken; denna vår rörelse är inte och vill inte vara ett politiskt parti. Såsom den har gestaltat sig mer specifikt, vill den verka på de politiska partierna och inom dem, inte bara för att framhäva den internationalistiska instansen, utan framför allt för att alla politiska frågor skall utgå från det perspektiv, som dessa partier fram till nu varit så ointresserade av.

Vi är inte ett politiskt parti eftersom vi, trots att vi aktivt stödjer allehanda studier av den institutionella, ekonomiska och sociala ordningen i den nya europeiska federationen, och trots att vi aktivt deltar i kampen för dess förverkligande och bemödar oss om att upptäcka vilka krafter som kommer att kunna agera till dess förmån i den framtida politiska konjunkturen, inte vill uttala oss officiellt om de institutionella enskildheterna, om den mer eller mindre omfattande administrativa centraliseringen etc. etc., som skall karaktärisera den framtida federala organismen. Må alla dessa frågor bli utförligt och fritt behandlade inom vår rörelse, och må alla politiska tendenser, från den kommunistiska till den liberala, vara representerade hos oss. I praktiken är alla våra militanta anhängare aktiva i någon av de progressiva politiska partierna. Alla är överens om att företräda de grundläggande principer som är förutsättningen för en fri Europeisk federation, som inte är baserad på hegemonier av något slag, ej heller på en totalitär ordning, och som skall rustas med den strukturella soliditet som inte reducerar den till kravlösheten hos t.ex. Nationernas Förbund. Dessa principer kan sammanfattas i följande punkter: en enda federal armé, monetär union, avskaffande av tullgränserna, obegränsad invandring mellan federationens stater, folkets direktrepresentation i de federala rådsförsamlingarna, samt en gemensam utrikespolitik.

Under sin tvååriga levnadstid har vår rörelse spritt sig på bred front bland de antifascistiska grupperna och de politiska partierna. Några av dessa har offentligt gett rörelsen sitt stöd och visat sin sympati. Andra har bjudit in oss att samarbeta kring formuleringen av deras program. Det är inte förmätet att säga att det är delvis vår förtjänst att frågan om en europeisk federation så ofta tas

upp i den italienska hemliga pressen. Vår tidning, «Europeisk Union», följer inrikes - och utrikespolitikens händelser noga, och förhåller sig fullständigt oberoende till dem.

Följande skrifter, resultatet av formuleringen av de idéer som gav upphov till vår rörelse, representerar dock bara deras författares åsikter, och utgör ingalunda något ställningstagande av själva rörelsen. De avser bara att vara förslag på diskussionsämnen för dem som vill omvärdera problemen i den internationella politiken genom att väga in den senaste tidens ideologiska och politiska erfarenheter, de senaste resultaten inom den ekonomiska vetenskapen, och de rimligaste framtidsperspektiven. De kommer snart att följas upp av fler studier. Vår förhoppning är att dessa skrifter kommer att väcka idéer, som i den rådande stämningen, präglad som den är av den betvingande nödvändigheten att agera, medför ett bidrag av klarhet som skall göra detta agerande mer bestämt, medvetet och ansvarsfullt.

Den italienska rörelsen för den europeiska federationen
Rom, den 22 januari 1944

För ett fritt och enat Europa. Utkast till ett Manifest

Altiero Spinelli - Ernesto Rossi

I. Den moderna civilisationens kris

Den moderna civilisationen har uppställt som sin grundval principen om frihet, som innebär att människan inte bara skall vara ett instrument åt andra, utan ett autonomt centrum för liv. Utifrån detta ramverk har en storslagen historisk process inletts mot alla aspekter av samhällslivet som inte respekterat denna princip.

I) Man har hävdats alla nationers lika rätt att sluta sig samman i självständiga stater. Varje folk, definierat av dess etniska, geografiska, språkliga och historiska egenskaper, skulle i den statliga organisation som hade skapats av just det folket i överensstämmelse med dess speciella uppfattning om politiskt liv, hitta det instrument som utan inblandning utifrån på bästa sätt skulle svara mot dess behov. Ideologin om nationellt oberoende har varit en stark drivkraft för framåtskridandet. Tack vare den har en småsint lokalpatriotism kunnat övervinnas till förmån för en mer vidsträckt solidaritet mot utländska härskares förtryck; den har undanröjt hindren för många personers och varors rörlighet; den har inom varje ny stats territorium spritt den mera avancerade befolkningens institutioner och regelverk till den mindre utvecklade delen av befolkningen. Denna ideologi har emellertid inom sig burit fröet till den imperialistiska nationalism som vår generation har sett växa till gigantiska proportioner, och som lett till de totalitära staternas uppkomst och världskrigens utbrott.

Nationen betraktas inte längre som den historiska produkten av samexistens mellan människor, som, genom en lång process, uppnått en större enhetlighet i fråga om vanor och strävanden, och som i nationalstaten finner

den mest ändamålsenliga formen för att organisera det kollektiva livet inom hela det mänskliga samhällets ram. Nationen har snarare blivit en gudomlig enhet, en organism som bara behöver tänka på sin egen existens och utveckling, utan att på minsta vis bekymra sig om den skada som den därigenom kan åsamka andra. Nationalstaternas absoluta suveränitet har lett till viljan att härska över alla andra, eftersom alla nationalstater känner sig hotade och som sitt «livsrum» betraktar allt större territorier, där de ska ha fri rörlighet och kunna tillskansa sig resurser oberoende av andra. Denna vilja att härska kan inte tyglas annat än genom att den starkaste staten får herravälde över alla de andra, därmed förslavade staterna.

Staten har således förvandlats från en beskyddare av medborgarnas frihet till en herre över sina undersåtar, som med alla medel tvingas tjäna den för att ge den maximal slagkraft i krig. Även under perioder av fred, som betraktas som uppehåll för att förbereda de kommande, oundvikliga krigen, härskar i många länder just nu den militära klassens vilja över den civila, något som gör det allt svårare att få fria politiska system att fungera. Skola, vetenskap, produktion och förvaltningsorgan är huvudsakligen inriktade på att öka krigspotentialen; mödrar betraktas som soldatalstrare, och premieras som sådana enligt samma kriterier som man på uppvisningar premierar boskap som ger rik avkomma; barnen fostras ända från späda ålder till att föra vapen och att hata utlänningar; individens frihet reduceras till ett intet alltifrån den stund då alla har militariserats och ständigt kallas in för att göra värnplikt; de ideliga krigen tvingar männen att lämna familj, arbete och egendom, och att offra sina liv för mål som ingen förstår, och på bara några få dagar fullständigt ödeläggs resultatet av decenniernas gemensamma ansträngningar för att öka det kollektiva välståndet.

Det är de totalitära staterna som mest konsekvent har enat alla krafter, genom att de i den största utsträckningen har infört centralstyrning och autarki, och därigenom visat att de är de organ som är bäst anpassade till dagens internationella omgivning. Det räcker med att en nation tar ett steg närmare en mer utpräglad totalitarism för att den skall följas av andra, som dras med i samma fåra på grund av sin vilja att överleva.

2) Man har hävdats medborgarnas lika rätt att delta i processen att forma statens vilja. Den skulle således utgöra syntesen av alla samhällsklassers fritt uttryckta och skiftande ekonomiska och ideologiska krav. Genom en sådan politisk organisation har det varit möjligt att rätta till, eller åtminstone mildra, många av de mest skriande orättvisorna som ärvts från tidigare regimer. Tryckfriheten, föreningsfriheten och den gradvisa utvidgningen av rösträtten gjorde det också allt svårare att försvara gamla privilegier eftersom de gjorde att man höll fast vid det representativa systemet.

De medellösa lärde sig så småningom att använda dessa instrument för att erövra samma rättigheter som de välbärgade klasserna. Den särskilda skatten på inkomst från kapital och arv, den progressiva beskattningen av större förmögenheter, skattebefrielsen för de lägsta inkomstskikten och för outhärliga varor, den fria allmänna skolan, de ökade utgifterna för socialhjälp och social omsorg, jordbruksreformerna och inspektionerna på fabrikerna hotade de privilegierade klasserna i deras allt kraftigare befästa citadell.

Inte ens de privilegierade klasser som hade gått med på jämlikhet när det gällde de politiska rättigheterna kunde acceptera att de sämre lottade klasserna verkligen använde sig av dessa rättigheter för att försöka uppnå denna jämlikhet, som därigenom skulle ges ett konkret innehåll av reell frihet. När hotet efter första världskrigets slut blev överhängande, var det naturligt att dessa klasser varmt välkomnade och stödde upprättandet av diktaturerna, som slog de juridiska vapnen ur motståndarnas händer.

Samtidigt bildades gigantiska industri-, bank- och fackföreningskonglomerat, som under en fana förenade hela arméer av arbetare, fackföreningar och andra sammanslutningar. När dessa pressade på regeringarna för att driva fram den politik som bäst svarade mot deras särskilda intressen hotade själva staten att upplösas i en mängd ekonomiska förlänningar som bittert bekämpade varandra. De demokratiska och liberala system, som dessa grupper använde sig av för att bättre kunna exploatera hela kollektivet, förlorade allt mer i status. Därigenom spred sig övertygelsen att det bara var den totalitära staten som, genom att upphäva folkets frihet, på något sätt skulle kunna lösa de intressekonflikter som de befintliga politiska institutionerna inte längre lyckades stävja. De totalitära regimerna har därefter i själva verket i stort sett befäst de olika samhällsklassernas ställning på den nivå de gradvis hade uppnått, och genom att låta polisen kontrollera varje aspekt av medborgarnas liv och med våld undanröja oliktankande, har de förhindrat varje laglig möjlighet att förändra *status quo*. Härigenom tryggades existensen av den odelat parasiterande klassen, bestående av frånvarande jordägare och rentier, vars enda bidrag till samhällsproduktionen är att klippa aktiekuponger, och de monopolägande klasserna och affärskedjorna, som sög ut konsumenterna och gjorde att småspararnas pengar försvann; plutokrater som bakom kulisserna drar i politikernas trådar, för att kunna styra statens hela maskineri till sin egen exklusiva fördel under skenet av att söka uppnå överordnade nationella mål. De kolossala förmögenheterna bevaras för några få, likaså eländet för de stora massorna, som är utestängda från att njuta den moderna kulturens frukter. I allt väsentligt har en ekonomisk regim räddats, i vilken de materiella resurserna och arbetskraften, som skulle inriktas på att tillgodose grundläggande behov för att utveckla människans livsviktiga

energier, i stället inriktas på att tillgodose de mest futila önskingarna hos dem som kan betala priset för dem; en ekonomisk regim, under vilken pengamakten i och med arvsrätten bevaras inom samma klass, och omvandlas till ett privilegium, som inte på något sätt motsvarar det sociala värdet av de faktiskt utförda tjänsterna. På så sätt begränsas också valmöjligheterna för proletärerna, som för att överleva tvingas låta sig exploateras av den som erbjuder dem vilken möjlighet som helst till att få arbete.

För att hålla arbetarklassen fjättrad och underkuvad har fackföreningarna omvandlats från att ha varit fristående kamporganisationer, som leddes av personer som åtnjöt medlemmarnas förtroende, till att bli organ för polisiär övervakning, under ledning av tjänstemän som den styrande klassen väljer ut och som endast ansvarar inför den. Om någon korrigerig gör i en sådan ekonomisk regim så dikteras den alltid av militärens behov, som har strålat samman med de privilegierade klassernas reaktionära strävanden efter att låta totalitära stater uppstå och konsolideras.

3) Mot auktoritär dogmatism har man hävdats det bestående värdet av en kritisk anda. Alla postulat måste antingen bevisa sitt värde eller försvinna. Vårt samhälles största landvinningar inom alla områden har kunnat göras tack vare det metodiska tillvägagångssätt som är ett resultat av denna fördomsfria inställning. Denna tankefrihet har dock inte kunnat stå emot den kris som ledde till de totalitära staternas uppkomst. Nya dogmer som accepteras av övertygelse eller av hyckleri har installerat sig som enväldshärskare inom alla vetenskaper.

Trots att ingen vet vad en ras är, och att den mest elementära historiska kunskap visar på det absurda i resonemanget, så krävs det av fysiologerna att de skall tro på, visa och övertyga folket om att det tillhör en utvald ras, enbart för att imperialismen behöver denna myt för att kunna piska upp hat och stolthet hos massorna. Den ekonomiska vetenskapens mest självklara sanningar måste betraktas som anatema om man vill lansera autarkin, merkantilismens handelsbalans och alla dessa andra gammalmodigheter, som vår tids utomordentliga upptäckter. Genom alla världsdelares ömsesidiga ekonomiska beroende utgör hela jorden ett "livsrum" för varje folk som vill bevara en levnadsstandard som svarar mot den moderna civilisationen; mot detta har pseudovetenskapen geopolitik skapats i syfte att bevisa grunden för en annan livsrumsteori, som kan användas för att klä imperialismens vilja att förtrycka i en teoretisk dräkt. De mest grundläggande historiska fakta förfalskas i den styrande klassens intresse. Bibliotek och bokhandlar rensas på alla verk som inte betraktas som renlärliga. Obskurantismens mörker hotar på nytt att kväva människosjälen. Frihetens och jämlikhetens sociala etik har undergrävt. Människorna betraktas inte längre som fria medborgare, som drar nytta av

staten för att bättre kunna uppnå sina kollektiva mål. De är i stället tjänare åt staten, som bestämmer vilka deras mål skall vara, och statens vilja jämföres med viljan hos dem som besitter makten. Människorna är inte längre undersåtar som har rättigheter, utan inordnas hierarkiskt, och tvingas att utan diskussion lyda de överordnade hierarkierna, med en ledare på toppen som tvångsmässigt har upphöjts till gud. Ståndsregimen uppstiger övermodigt ur sin egen aska.

Efter att ha triumferat i en rad länder fann denna totalitära och reaktionära civilisation slutligen i Nazityskland den makt som ansåg sig kunna dra de yttersta konsekvenserna av den. Efter noggranna förberedelser, dvs. genom att djärvt och skrupelfritt utnyttja andra staters rivaliteter, egoism och enfald, genom att dra med sig andra europeiska vasallstater - den första bland dem Italien - och slutligen genom att alliera sig med Japan, som vill uppnå identiska mål i Asien, gav sig Nazityskland i kast med uppgiften att underkuva alla andra. Nazitysklands seger skulle innebära att totalitarismen slutgiltigt konsolideras i världen. Alla dess egenskaper skulle skärpas till det yttersta, och de progressiva krafterna skulle under lång tid vara dömda till en simpel, negativ opposition.

Den tyska militära klassens traditionella arrogans och omedgörlighet kan redan nu ge oss en föreställning om hur dess herravälde skulle gestalta sig efter ett segerrikt krig. De segerrika tyskarna skulle även kunna tillåta sig att ge sken av generositet gentemot de andra europeiska folken och formellt respektera deras territorier och politiska institutioner, för att på så sätt både härska och samtidigt tillfredsställa den enfaldiga patriotiska känsla som hellre ser till gränspålarnas färg, och nationaliteten hos de politiker som träder fram i rampljuset, än på maktförhållanden och statsorganens faktiska innehåll. Hur den än kamoufleras, kommer verkligheten alltid att vara densamma: en återupplivad uppdelning av mänskligheten i Spartaner och Heloter.

Också en kompromisslösning mellan de olika sidorna i kampen skulle i ett vidare perspektiv innebära ett framsteg för totalitarismen, eftersom alla de länder som lyckades undkomma Tysklands järngrepp skulle tvingas att acceptera samma form av politisk organisation för att kunna vara tillräckligt förberedda för att återuppta kriget.

Även om Hitlertyskland har kunnat slå ned småstaterna en efter en, har det dock med sina handlingar tvingat allt mäktigare krafter att ge sig in i striden. Tack vare Storbritanniens modiga stridsanda, även i det mest kritiska ögonblicket när landet ensamt höll stånd mot fienden, fick tyskarna så småningom stängas mot det tappra motståndet från den ryska armén, och Amerika fick tid på sig att börja mobilisera sin ofantliga produktionsapparat.

Denna kamp mot den tyska imperialismen hänger nära samman med den kamp som det kinesiska folket utkämpar mot den japanska imperialismen.

Enorma människomassor och rikedomar har redan ställts upp mot de totalitära makterna, vars styrka har nått sin kulmen och nu bara kan gradvis förtäras. De motsatta krafterna å sin sida har redan övervunnit den djupaste nedgången och är nu i tilltagande.

Varje dag väcker de allierades krig på nytt viljan till befrielse, även i de länder som har varit underkuvade av våldet och vacklat i förvirring efter det slag de fick ta emot. Deras krig väcker denna vilja till och med hos axelmakternas folk, som inser att de har dragits in i en desperat situation enkom för att tillfredsställa sina härskares maktbegär.

Denna långsamma process, genom vilken enorma människomassor passivt lät sig formas av den nya regimen, anpassades till den och bidrog på så sätt till att konsolidera den, har nu stannat upp, och den omvända processen har i stället inletts. I denna enorma våg, som sakta växer till sig, återfinns alla de progressiva krafterna och de mest upplysta grupperna inom arbetarklassen, som inte låtit sig avledas i sina strävanden mot en högre livsform av terrorn eller smickret; de mest välinformerade bland de intellektuella, som förolämpats av den djupa förnedring som förnuftet har utsatts för; företagare som känner sig i stånd till nya initiativ, och vill befria sig från det byråkratiska oket och de nationella autarkierna som har inskränkt deras minsta rörelse; och slutligen alla övriga som, på grund av en medfödd känsla av värdighet, inte kan kröka ryggen under ett förödmjukande slaveri.

Räddningen av vår civilisation anförtros idag alla dessa krafter.

II. Efterkrigstidens uppgifter. Ett enat Europa

Tysklands fullständiga nederlag skulle dock inte automatiskt leda till en nyordning i Europa enligt vårt civilisationsideal. Under en kort och intensiv krisperiod (när nationalstaterna ligger krossade, och när folkmassorna, som smält materia, glödande och lätt att stöpa i nya former, ängsligt väntar på nya budskap och vägledning från verkligt internationalistiskt sinnade människor), kommer de mest privilegierade klasserna i de gamla nationella systemen att, med list eller våld, försöka dämpa vågen av känslor och internationalistisk passion, och de kommer helt öppet ägna sig åt att rekonstruera de gamla statsorganen. Det är också troligt att de engelska ledarna, kanske i samförstånd med de amerikanska, försöker driva på sakerna i den riktningen i syfte att återuppta maktbalanspolitiken, skenbart i deras imperiers omedelbara intresse.

De konservativa krafterna, dvs. ledarna för nationalstaternas grundläggande institutioner; de väpnade styrkornas övre skikt (som

sammanfaller med monarkierna där dessa fortfarande förekommer); de monopolkapitalistiska grupper som har knutit sina profitors öden till statens; storgodsägarna och de högtidliga prästhierarkierna, som bara kan få sina parasitinkomster garanterade i ett stabilt, konservativt samhälle; och utöver dem de otaliga skaror som är beroende av dem och som är förblindade av deras traditionella makt; alla dessa reaktionära krafter känner nu att byggnaden knakar i fogarna och försöker rädda sig. Om byggnaden störtar samman skulle de i ett slag berövas alla de garantier de dittills haft och utsättas för de progressiva krafternas angrepp.

DEN REVOLUTIONÄRA SITUATIONEN: GAMLA OCH NYA STRÖMNINGAR

De totalitära regimernas fall kommer att innebära ankomsten av en känslomässig «frihet» för hela folk, då varje hämmande kraft försvinner, och vidsträckt yttrandefrihet och föreningsfrihet automatiskt kommer att råda. Det kommer att vara de demokratiska tendensernas triumf. Dessa tendenser har oräkneliga nyanser, från urkonservativ liberalism till socialism och anarki. De tror på händelsers och institutioners «spontana uppkomst», och på den absoluta godheten hos de underifrån kommande impulserna. De vill inte tvinga fram förändringar hos «historien», «folket», «proletariatet » , eller vad de nu kallar sin gud. De önskar livligt att diktaturen skall upphöra och föreställer sig att folket då återlämnas den oemotsägliga rätten till självbestämmande.

Deras högsta dröm är en konstituerande församling, som har valts med den mest utvidgade rösträtt och med den mest skrupulösa respekt för väljarna, och som beslutar om vilken författning folket skall anta. Om folket är omoget kommer det att anta en dålig författning, som man kommer att kunna rätta till endast med ihärdiga ansträngningar för att övertyga.

Demokraterna ryggar i princip inte för våld, men vill bara bruka våld när majoriteten är övertygad om att det är oundvikligt, dvs. när det inte betyder mer än att sätta en nära nog överflödig prick över i:et. Demokraterna är därför passande ledare enbart i tider med normal förvaltning, när hela folket är övertygat om de grundläggande institutionernas godhet och då dessa bara måste ändras i relativt sett mindre viktiga hänseenden. I revolutionstider, när institutionerna inte bara måste förvaltas, utan skapas, fallerar de demokratiska tillvägagångssätten på ett uppseendeväckande sätt. Demokraternas ömkliga oförmåga under revolutionerna i Ryssland, Tyskland och Spanien är tre av de senaste exemplen. I sådana situationer, när den gamla statsapparaten med dess lagar och förvaltning har fallit, frodas omedelbart, under sken av gammal legalitet eller i öppet trots mot den, en mängd församlingar och

folkrepresentationer, där alla progressiva sociala krafter löper samman och agiterar. Folket har således vissa grundläggande behov som skall tillfredsställas, men det vet inte precis vad det vill eller vad det måste göra. Tusen klockor ringer i dess öron, men det miljonhövdade folket verkar inte kunna finna en gemensam riktning, och det splittras upp i en mängd tendenser som bekämpar varandra.

I det ögonblick då det behövs störst beslutsamhet och mod känner sig demokraterna vilsna eftersom de inte har ett spontant folkligt samförstånd bakom sig, utan bara ett grumligt tumult av passioner. De tror då att deras skyldighet är att skapa ett sådant samförstånd, och de framställer sig som övertygade förespråkare där det istället behövs ledare som visar vägen och strävar åt ett bestämt håll. De går miste om gynnsamma tillfällen att konsolidera den nya regimen eftersom de försöker få de organ, som förutsätter lång förberedelse och som är anpassade till perioder av relativt lugn, att omedelbart börja fungera; de ger sina motståndare vapen som dessa sedan använder för att störta dem; när allt kommer omkring utgör de med sina tusen tendenser inte viljan till förnyelse utan de fåfänga begär som bor i alla sinnen, och som genom att paralysera varandra bereder terräng för en reaktionär utveckling. De demokratiska politiska metoderna kommer att vara en dödvikt under den revolutionära krisen.

Efter att demokraterna med otaliga hårklyverier har slitit ut sin första popularitet som frihetsförespråkare, och i avsaknad av en seriös politisk och social revolution, kommer de pretotalitära politiska institutionerna osvikligt att återupprättas, och kampen att vändas och utvecklas enligt de gamla mönstren med klassmotsättningar.

Principen att klasskampen är det tillstånd som alla politiska problem kan reduceras till har varit en fundamental riktlinje, särskilt för fabriksarbetarna, och den har tjänat till att ge stadga åt deras politik, så länge inte samhällets grundläggande institutioner har ifrågasatts. Men denna princip blir ett instrument som isolerar proletariatet, när det behövs en omvandling av hela samhällets organisation. De klassmedvetna arbetarna vet då bara att ta hänsyn till de särskilda behoven hos den egna klassen, eller gruppen, utan att befatta sig med hur de skall kunna förena dem med de andra klassernas intressen. De eftersträvar den egna klassens diktatur, för att kunna förverkliga den utopiska kollektiveringen av alla materiella produktionsmedel, något som i en sekellång propaganda har angetts som en universalkur för deras lidande. Denna politik verkar inte göra intryck på något annat skikt än arbetarna, som på grund av den undandrar de andra progressiva krafterna sitt stöd, och låter dessa hamna i reaktionens makt, som skickligt organiserar dem i syfte att knäcka just den proletära rörelsen.

Bland de olika proletära tendenserna, anhängarna av klasspolitiken och det kollektivistiska idealet, har kommunisterna erkänt svårigheten med att bli tillräckligt starka för att segra och därför har de - i motsats till de andra folkliga partierna - omvandlats till en strängt disciplinerad rörelse, som utnyttjar den ryska myten för att organisera arbetarna, utan att ta order av den men genom att utnyttja den i de mest skiftande intriger.

Detta förhållningssätt gör kommunisterna effektivare än demokraterna under revolutionära kriser; men genom att så mycket som möjligt hålla arbetarklassen åtskild från de andra revolutionära klasserna - genom att förkunna att deras «sanna» revolution skall komma - blir de ett sekteristiskt element som försvagar helheten i det avgörande ögonblicket. Dessutom hindras de av sitt oavslåliga beroende av den ryska staten, som upprepade gånger använt dem för att söka fullfölja sin nationella politik, från att driva en politik med minsta kontinuitet. De måste hela tiden gömma sig bakom en Karoly, en Blum, en Negrin, för att sedan lätt rasa ner tillsammans med de demokratiska marionetter som används, eftersom makten inte kan uppnås och upprätthållas blott genom list, utan därutöver kräver förmågan att organiskt och vitalt svara mot det moderna samhällets behov.

Om morgondagens kamp skulle inskränkas till det traditionella, nationella området, så skulle det vara mycket svårt att undvika de gamla motsägelserna. Nationalstaterna har mycket riktigt redan planerat sina egna respektive ekonomier så ingående att den centrala frågan snart skulle bli att bara reda ut vilken grupp av ekonomiska intressen, dvs. vilken klass, som skulle få kontroll över spelplanen. Fronten med de progressiva krafterna skulle lätt krossas i trätan mellan klasser och ekonomiska grupper. Med största sannolikhet skulle det vara de reaktionära som tjänar på det.

En sann revolutionär rörelse måste uppstå bland dem som har vetat att kritisera de gamla politiska hållningarna; den måste kunna samarbeta med de demokratiska krafterna, med de kommunistiska, och i största allmänhet med alla dem som verkar för totalitarismens fall, men utan att snärja in sig i några av gruppernas respektive politiska praktiker.

De reaktionära krafterna förfogar över dugliga män och ledare, som är tränade i att föra befäl och som kommer att kämpa oförtrutet för att bevara sin överlägsenhet. I det avgörande ögonblicket kommer de att veta hur de skall framträda, väl kamouflerade. De kommer att utropa sig till fredsälskare, frihetsälskare och till förkämpar för allmänt välstånd för de fattigaste klasserna. Vi har redan, i det förflutna, sett hur de nästlat sig in i folkrörelserna, paralyserat och avlett dem, och omvandlat dem till sin raka motsats. De kommer tveklöst att utgöra den farligaste kraften som man kommer att behöva göra upp med.

Frågan som dessa krafter kommer att lyfta fram är återinförandet av nationalstaten. De kommer således att ta tag i den mest utbredda folkliga känslan, den som har kränkts mest av de nya rörelserna, den som är lättast att använda för reaktionära syften: den patriotiska. På det sättet kan dessa krafter också hoppas på att lättare grumla samman motståndarnas idéer, eftersom folkmassornas dittills enda politiska erfarenhet är den som utvecklades inom den nationella sfären, varför det är ganska lätt att inrikta både dem och deras mer närsynta ledare på återuppbyggandet av de stater som har nerfällts i den kraftiga stormen.

Om de reaktionära krafterna uppnår det målet kommer de att ha vunnit. Hur dessa stater än ger sken av att vara i grunden demokratiska eller socialistiska, så skulle det bara vara en tidsfråga innan makten åter hamnar i de reaktionäras händer. De nationella avundsjukorna skulle få nytt liv, och varje stat skulle återigen försöka uppfylla dess egna behov uteslutande genom vapenmakt. Deras huvudsakliga uppgift skulle bli att på mer eller mindre kort sikt omvandla sina folk till arméer. Generalerna skulle återgå till att föra befäl, monopolägarna skulle profitera på autarkierna, byråkratikåren svälla och prästerna hålla massorna fogliga. Alla de tidigare landvinningarna skulle krympa till ett intet inför nödvändigheten av att på nytt förbereda sig för krig. Den fråga som i första hand måste lösas - varje annat framsteg vore annars bara ett sken - är det slutgiltiga avskaffandet av Europas indelning i suveräna nationalstater. Genom att merparten av kontinentens stater har brutit samman under den tyska ångvälden har de europeiska folkens öde redan förenats; de kommer antingen att gemensamt underkastas Hitlers herravälde, eller också, när det har fallit, gemensamt gå in i en revolutionär kris, där de inte kommer att ha stelnat i eller vara åtskilda i solida statsstrukturer. Stämningen är idag långt mer än förut inställd på en federal omorganisation av Europa. Den svåra erfarenheten från de senaste decennierna har öppnat ögonen även på dem som inte ville se, och har gjort att många omständigheter som främjar vårt ideal har mognat.

Alla förnuftiga människor erkänner numera att det är omöjligt att upprätthålla en jämvikt mellan självständiga europeiska stater i vilken det militaristiska Tyskland ingår på samma villkor som de andra; det är inte heller möjligt att stycka upp Tyskland och hålla landet i schack när det väl har besegrats. Bevisligen kan inget land i Europa ställa sig utanför när de andra slåss. Förklaringar om neutralitet och icke-angreppspakter är värdelösa. Deras lönlöshet och till och med skadlighet har nu demonstrerats av organisationer som Nationernas förbund, som gjorde anspråk på att garantera internationell rätt utan att ha någon militär kraft med kapaciteten att genomföra organisationens beslut, och som fortfarande respekterade de deltagande

staternas absoluta suveränitet. Principen om icke-intervention har visat sig vara absurd, eftersom varje folk enligt den skall få fritt välja att överlämna sig till det despotiska styret det anser vara bäst, som om varje enskild stats inre konstitution inte skulle utgöra ett vitalt intresse för alla de andra europeiska länderna. De många problem som förgiftar kontinentens internationella liv har blivit omöjliga att lösa: gränser som dras kring områden med blandad befolkning, försvaret av etniska minoriteter, tillgång till hamnar för länder som ligger i Europas inre, Balkanfrågan, Irlandfrågan osv. De problemen skulle finna en enkel lösning i europeiska förbundet, på samma sätt som motsvarande problem tidigare har mildrats för småstater som blivit en del av en större nationell enhet, genom att de förvandlats till interna frågor mellan olika provinser. Å andra sidan så utgör slutet på känslan av säkerhet vad gällde Storbritanniens oangriplighet, som hade uppmanat engelsmännen till «splendid isolation», samt den franska arméns och själva den franska republikens upplösning vid de tyska styrkornas första allvarliga framstöt (vilket förhoppningsvis borde ha försvagat den chauvinistiska inbilskheten gällande den franska överlägsenheten), och i synnerhet medvetenheten om vilken allvarlig risk man löpte för hela Europas förslavning, omständigheter som alla kommer att främja bildandet av en federal regim, som kommer att göra slut på den rådande anarkin. Genom det förhållande att England har accepterat principen om Indiens självständighet, och Frankrike potentiellt förlorat hela sitt imperium i och med att landet har erkänt sig besegrat, kommer det också att bli lättare att hitta en grund för samförstånd i syfte att skapa en europeisk ordning för frågor som rör de koloniala besittningarna.

Till allt detta måste slutligen läggas, att några av de mest betydande dynastierna har försvunnit och att den bas som håller de kvarvarande dynastierna uppe är svag. Man måste beakta att dynastierna, genom att de har betraktat de olika länderna som sina egna hävdvunna apanage, och de mäktiga intressen som har gett dem sitt stöd, i själva verket har utgjort ett allvarligt hinder för en förnuftsbasead organisation av Europas förenade stater, som bara kan vila på en republikansk konstitution omfattande alla förbundsstater. Och när den gamla kontinentens horisont väl har passerats, kommer alla de folk som utgör mänskligheten att omsluta varandra i en gemensam vision, och man kommer att inse nödvändigheten av den europeiska federationen som den enda tänkbara garanten för att förbindelserna med de asiatiska och amerikanska folken skall kunna utvecklas på en fredlig samarbetsgrund i väntan på en mera avlägsen framtid, där en global politisk enhet kommer att bli möjlig.

Skiljelinjen mellan de progressiva och de reaktionära partierna skär därför numera inte längs den formella linjen mellan mer eller mindre demokrati eller

mer eller mindre socialism, utan längs den i grunden helt nya linjen mellan dem som förlägger kampens primära syfte till det gamla området, dvs. erövrandet av den nationella politiska makten - och som, om än ofrivilligt, kommer att spela de reaktionära krafterna i händerna genom att låta folkens passion likt vitglödgd lava vända och stelna i den gamla formen så att gamla absurditeter uppstår på nytt - och dem som kommer att se skapandet av en solid internationell stat som den viktigaste uppgiften, som kommer att inrikta folkets kraft mot detta mål, och som, också om de erövrar den nationella makten, först och främst skulle använda den som ett instrument för att förverkliga internationell enhet.

Med propaganda och handling, genom att på alla sätt söka upprätthålla avtal och band mellan de enskilda rörelser som redan håller på att bildas i olika länder, måste nu grunden läggas för en rörelse som kan mobilisera alla krafter; detta krävs för att skapa den nya organism som kommer att bli den mest storslagna förnyelsekraften som har uppstått i Europa på århundraden; för att kunna inrätta en bred federal stat som förfogar över en europeisk väpnad styrka i stället för de nationella arméerna, vilket definitivt kommer att sopa undan de ekonomiska autarkierna, ryggraden i de totalitära regimerna; för att organisationen skall ha de organ och resurser som behövs för att i de enskilda federala staterna genomföra sina beslut, som skall syfta till att upprätthålla en gemensam ordning; och för att ge staterna den autonomi som medger en smidig utformning och utveckling av det politiska livet som svarar mot de skilda folkens olika egenskaper.

Om det i de största europeiska länderna finns ett tillräckligt stort antal människor som förstår detta, kommer segern snart att vara deras, eftersom både omständigheterna och människornas sinnelag kommer att främja deras ansträngningar. Omkring sig kommer de att se partier och trender som allihopa redan har diskvalificerat sig genom de senaste tjugo årens katastrofala erfarenhet. Eftersom tiden för ny handling kommer att vara inne, kommer tiden för nya människor också att vara inne - tiden för RÖRELSEN FÖR ETT FRITT OCH ENAT EUROPA!

III. Efterkrigstidens uppgifter. Reformen av samhället

Ett fritt och enat Europa är en nödvändig förutsättning för att förstärka den moderna civilisationen, för vilken den totalitära eran var ett bakslag. Slutet på denna era innebär att den historiska processen som motarbetar skillnader och sociala privilegier omedelbart återupptas fullt ut. Alla de gamla konservativa institutionerna som hindrade dess genomförande kommer att ha brutit

samman, eller vara i färd med att bryta samman, och deras kris måste utnyttjas med mod och beslutsamhet.

Den europeiska revolutionen måste vara socialistisk för att svara mot våra behov, dvs. dess föresats måste vara att emancipera arbetarklassen och att skapa mänskligare levnadsförhållanden för arbetarna. Kompassen för åtgärderna som måste vidtas i denna riktning kan dock inte vara den rent doktrinära principen, enligt vilken den privata äganderätten till de materiella produktionsmedlen i princip måste avskaffas och bara tolereras tillfälligt, i de fall den inte kan undvaras. Den första utopiska form i vilken arbetarklassen har formulerat sin befrielse från det kapitalistiska oket har varit det allmänna förstatligandet av ekonomin. När förstatligandet en gång väl har förverkligats fullt ut, leder det emellertid inte till det mål som arbetarklassen har drömt om, utan till inrättandet av en regim där hela befolkningen förslavas under en byråkratklass som förvaltar ekonomin.

Den verkligt grundläggande principen för socialismen, och den för vilken den allmänna kollektivismen bara har varit en förhastad och felaktig slutsats, är den princip enligt vilken de ekonomiska krafterna inte får härska över människorna, utan skall - likt naturkrafterna - kuvas, ledas och kontrolleras av människorna på det mest rationella sättet, så att de stora massorna inte skall falla offer för dem. De gigantiska framstegskrafter som uppkommer ur det individuella intresset får inte förödas i rigida "rutinförfaranden", för att vi sedan bara skall stå inför det olösliga problemet med att blåsa nytt liv i entreprenörsandan, genom löneskillnader och andra åtgärder. Dessa krafter måste i stället uppmuntras och spridas genom större möjligheter till utveckling och användning, och kanalerna som skall föra dem mot målet, den största nyttan för hela kollektivet, måste samtidigt förbättras och konsolideras.

Den privata äganderätten måste avskaffas, begränsas, korrigeras eller utvidgas från fall till fall, och inte dogmatiskt, enligt en princip. Denna riktlinje är ett naturligt led i processen att forma ett europeiskt ekonomiskt liv, som skall vara befriat från såväl militarismens mardrömmar som nationell byråkrati. De rationella lösningarna måste ersätta de irrationella, även i arbetarnas medvetande. Vi vill genom att framhäva följande punkter ange innehållet i denna strävan mer i detalj, och betona att det lämpliga i var och en av programpunkterna, och medlen för att uppnå dem, måste bedömas i förhållande till den europeiska enheten som numera utgör en oundgänglig förutsättning för dem:

a) Företag som bedriver en med nödvändighet monopolistisk verksamhet och som har möjlighet att profitera på konsumentmassorna (t.ex. elindustrin) kan inte längre lämnas åt privata ägare; inte heller företag som vill hålla sig vid liv av skäl som sammanhänger med kollektivets intresse, men som för att stå

stadigt behöver skyddstullar, bidrag och preferensorder osv. (det viktigaste exemplet på denna typ av industri just nu är i Italien stålindustrin); eller företag som genom storleken på investerat kapital och antalet anställda, eller genom betydelsen hos den sektor som de dominerar, kan utöva utpressning på statsorganen för att dessa skall genomföra den för dem mest fördelaktiga politiken (t.ex. gruvindustrin, storbankerna och vapenindustrin). Det är på detta område som man utan vidare måste gå fram med förstatligande i mycket stor skala, utan att fästa någon vikt vid lagligen förvärvade rättigheter.

b) Ägande - och arvsrättens tidigare utformning gjorde det möjligt att i några få privilegierades händer ackumulera rikedomar som det är på sin plats att under en revolutionär kris omfördela på ett jämlikt sätt, för att avskaffa de parasiterande klasserna och ge arbetarna de produktionsverktyg som de behöver för att kunna förbättra sina ekonomiska villkor och uppnå större självständighet i sina liv. Vi tänker således på en jordbruksreform, som genom att jorden övergår till dem som brukar den ökar antalet ägare, och en industriell reform, som i de icke-förstatligade sektorerna utvidgar arbetarnas äganderätt genom kooperativ drift, anställdas aktieinnehav osv.

c) De unga måste hjälpas med nödvändiga åtgärder för att minska avstånden mellan deras utgångsförutsättningar till ett minimum. I synnerhet skall den allmänna skolan ge de mest begåvade studenterna, inte de rikaste, reella möjligheter att bedriva studier upp till den högsta nivån, och den skall inom varje studieområde som leder till en yrkesutbildning, eller till olika fria och vetenskapliga professioner, förbereda det antal studenter som svarar mot marknadens behov, för att genomsnittslönerna i stort sett skall bli lika för alla yrkesgrupper, även om lönerna inom varje grupp kan skilja sig åt efter olika individuell förmåga.

d) Den nästan obegränsade kapaciteten för massproduktion av viktiga förnödenheter med den moderna tekniken gör det nu möjligt att, till en relativt låg social kostnad, tillförsäkra alla mat, bostäder, kläder och den minsta bekvämlighet som är nödvändig för att upprätthålla mänsklig värdighet. Den sociala solidariteten gentemot förlorarna i den ekonomiska kampen får av det skälet inte manifesteras i olika former av förödmjukande välgörenhet, som orsakar samma onda cirkel som de försöker bryta, utan genom en rad åtgärder som ovillkorligt garanterar alla en anständig levnadsstandard, oavsett om de kan arbeta eller inte, utan att därigenom minska stimulansen till arbete och sparande. På detta sätt skulle ingen genom sin nöd tvingas acceptera dekapiterande arbetsavtal.

e) Arbetarklassens befrielse kan bara åstadkommas genom att de villkor som skisseras i de föregående punkterna förverkligas, utan att ännu en gång dikteras av de monopolistiska fackföreningarna och deras ekonomiska politik,

som helt enkelt överför storkapitalets repressiva metoder på arbetets område. Arbetarna måste åter få frihet att välja sina befullmäktigade ombud för att kollektivt förhandla fram de villkor under vilka de avser att utföra sitt arbete, och staten måste ge dem de rättsliga medel som krävs för att garantera att ingångna avtal hålls; men alla monopolistiska tendenser kan slås ned effektivt när de sociala förändringarna väl har genomförts.

Dessa är de förändringar som krävs för att i den nya ordningen skapa ett mycket brett skikt av medborgare, som har ett intresse av att upprätthålla den, och för att det politiska livet skall präglas av frihet och en stark känsla av social solidaritet. På dessa grunder skulle de politiska friheterna verkligen få ett konkret och inte bara ett formellt innehåll för alla, eftersom medborgarna kommer att vara självständiga och ha tillräcklig kunskap för att utöva en effektiv och kontinuerlig kontroll över den styrande klassen.

Det torde vara överflödigt att uppehålla sig vid de konstitutionella institutionerna, eftersom vi inte kan förutse de villkor under vilka de kommer att inrättas och fungera, utan vi kan bara upprepa det som alla redan vet när det gäller nödvändigheten av representativa organ för utformningen av en lagstiftning och oberoende domstolar, som skall ersätta den nuvarande ordningen och garantera en opartisk lagtillämpning, tryckfrihet och föreningsfrihet i syfte att upplysa den allmänna opinionen och ge alla medborgare möjlighet att reellt delta i statens liv. Bara på två punkter krävs ytterligare preciseringar, på grund av deras särskilda betydelse i vårt land just nu, nämligen förhållandet mellan staten och kyrkan, samt den politiska representationens form.

a) Det fördrag genom vilket Vatikanen slutit sin allians med fascismen i Italien måste omedelbart upphävas, för att entydigt slå fast statens fullständigt konfessionslösa natur och dess överhöghet över det medborgerliga livet. Alla religiösa trosinriktningar skall respekteras lika, staten skall inte längre ägna sig åt någon balansräkning mellan religionerna.

b) Den barack av papier-maché som fascismen har byggt genom den korporativistiska ordningen kommer att störta samman med den totalitära statens alla övriga delar. Det finns de som tror att man kan hämta material till morgondagens konstitutionella ordning från dessa spillror. Det tror inte vi. I den totalitära staten är de korporativa kamrarna den stora bluff som kröner den polisiära kontrollen över arbetarna. Även om de korporativa kamrarna vore ett uppriktigt uttryck för de olika producentgrupperna, så skulle de representativa organen för de olika yrkesgrupperna ändå aldrig kunna vara kvalificerade att behandla allmänpolitiska frågor, och i mer specifikt ekonomiska frågor skulle de bli till förtryckarorgan för de fackligt starkare grupperna. Fackföreningarna kommer att ha vidsträckta funktioner i samarbetet med de statsorgan vars

uppdrag det är att lösa sådana problem som direkt berör fackföreningarna, men det är definitivt uteslutet att de skulle få någon lagstiftande funktion, eftersom detta skulle kunna medföra en feodal anarki inom det ekonomiska livet som skulle sluta i en förnyad politisk despotism. Många som naivt har låtit sig luras av myten om korporativism kan och bör lockas av förnyelsearbetet, men det är nödvändigt att de är medvetna om det absurda i den lösning som de på ett förvirrat sätt drömde om. Korporativismen kan inte ha någon konkret existens förutom i den form som härrör från de totalitära staterna, med syftet att underordna arbetarna under tjänstemän som i den styrande klassens intresse kontrollerar deras minsta rörelse.

Det revolutionära partiet kan inte på ett amatörmässigt sätt improviseras fram i det avgörande ögonblicket, utan måste redan nu börja ta form åtminstone vad gäller dess huvudsakliga politiska inriktning, allmänna struktur och första handlingsprogram. Partiet får inte företräda en heterogen koalition av tendenser, som bara förenas tillfälligt och negativt, dvs. genom sitt antifascistiska förflutna och enkom i kravlös väntan på att den totalitära regimen skall falla, och som alla är beredda att skingras och gå sin egen väg när de väl har uppnått sitt mål. Det revolutionära partiet vet i stället att det är först då som dess arbete verkligen börjar, och det måste därför bestå av människor som är överens om de viktigaste framtidsfrågorna.

Partiet måste med sin metodiska propaganda tränga igenom överallt där det finns människor som förtrycks av den nuvarande regimen, och med utgångspunkt i det problem som av de enskilda individerna och klasserna upplevs som allra mest smärtsamt, visa hur det hänger samman med andra problem och hur dessa problem skall lösas. Men från den växande skaran av sympatisörer får partiet till sin partiorganisation enbart rekrytera dem som har gjort den europeiska revolutionen till det viktigaste målet i sina liv, som dag för dag disciplinerat utför det nödvändiga arbetet och omsorgsfullt sörjer för kontinuerlig och effektiv säkerhet, även i situationer som innebär de mest olagliga handlingar, och sålunda utgör det solida nätverk som ger stadga åt den flyktigare kretsen av sympatisörer.

Utan att försumma något tillfälle eller område vid spridningen av sitt budskap, måste partiet först och främst inrikta sin verksamhet på de miljöer som är de viktigaste centra för åsiktsspridning och rekrytering av stridslystna människor, framförallt från de två samhällsgrupper som är mest mottagliga i dagens situation, och mest avgörande för morgondagens, nämligen arbetarklassen och de intellektuella. Den första gruppen är den som minst underkastat sig den totalitära piskan, och som snabbast kommer att omorganisera de egna leden. De intellektuella, särskilt de yngsta, är de som allra mest känner att de andligen kvävs och kväljs av den rådande despotismen.

Allteftersom kommer andra klasser oundvikligen att dras med i den allmänna rörelsen.

Varje rörelse som misslyckas med uppgiften att förena dessa krafter är dömd till improduktivitet, eftersom en rörelse med enbart intellektuella kommer att sakna den styrka från massorna som behövs för att slå tillbaka det reaktionära motståndet; den kommer att vara misstänksam och mistrogen gentemot arbetarklassen, och även om den inspireras av demokratiska känslor så kommer den att vara benägen att ducka för svårigheterna med de andra klassernas reaktion mot arbetarna, och således gå mot ett återinförande av totalitarismen. Om den stödjer sig enbart på arbetarklassen, så kommer den att sakna den tankens klarhet som bara kan komma från de intellektuella, och som är nödvändig för att urskilja de nya uppgifterna och de nya vägarna; den kommer att bli det gamla klassmedvetandets fånge, den kommer att se fiender överallt och glida mot den doktrinära, kommunistiska lösningen.

Under den revolutionära krisen tillkommer det detta parti att organisera och leda de progressiva krafterna genom att använda alla de spontant bildade folkliga organen som glödande smältdeglar, där de revolutionära krafterna legeras, inte för att förrätta folkomröstningar, utan för att ledas framåt. Partiet hämtar sin vision och förvissning om det som måste göras, inte från en förmodad välsignelse från en ännu obefintlig folkvilja, utan i medvetenhet om att det företräder det moderna samhällets djupgående behov. På det sättet anger partiet de första riktlinjerna för den nya ordningen, de nya massornas första sociala disciplin. Genom denna revolutionära partiets diktatur formas den nya staten, och kring denna stat den nya demokratin. Det finns ingen anledning att frukta att en sådan revolutionär regim med nödvändighet skulle utmynna i en ny despotism.

Den skulle hamna där om det är ett servilt samhälle som formas. Om det revolutionära partiet dock med fast hand från första början skapar förutsättningarna för frihet, där alla medborgare kan delta reellt i statens liv, så kommer dess utveckling, även genom eventuella mindre politiska kriser, gå i riktning mot en ökande förståelse och acceptans för den nya ordningen hos alla, och därmed en växande möjlighet för de fria politiska institutionerna att fungera.

Idag har ögonblicket kommit när det är nödvändigt att undanröja gamla hinder som står i vägen; att förbereda sig för det nya som kommer, som är så olikt det man har föreställt sig; och att göra sig av med de odugliga bland de gamla och väcka ny energi hos de unga. De som har insett orsakerna till den europeiska civilisationens nuvarande kris söker och finner varandra idag, när de börjar fläta samman framtidens väv, och de förvaltar arvet från alla de rörelser för mänsklighetens upphöjelse som har strandat till följd av sin

oförmåga att förstå vare sig vilket mål som skulle uppnås eller vilka medel som skulle användas för att uppnå det. Vägen som skall följas är varken lätt eller säker, men den måste följas, och kommer att följas!